

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. VI. De modo expendendi superfluos beneficij redditus

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

Beneficiarius se non compensaturum, di de necessarijs ad congruam sustentationem. Opinioni huic etiam ego nec ademit sibi libertatem disponen- subscr. b.

§. VI.

De modo expendendi superfluos Beneficij redditus.

68. **C**ertum est spectato jure communi Beneficiatos non posse etiam in pias causas testari, aut mortis causa disponere, sed debere relinquere Ecclesiæ in talia bona succedenti *cap. ad hæc de testam. ibi. Clerici de mobilibus, qua per Ecclesiam sunt adepti, de jure testari non possunt; à fortiori dic de immobilibus, ut declarat cap. Relatum 12. eodem.* Ratio autem est, ut Beneficiati majore cum merito superflua in causas pias erogantes, dum vivunt, affectum à temporalibus abstrahant.

Spektare autem ad Ecclesiam ea, de quibus vivi non disposuerunt, habetur *ex cap. cum in Officijs eod. juncto cit. cap. relatum,* in quo etiam exprimitur, quod in ultima ægritudine constituti; de talibus bonis tam pauperibus, locisque Religiosis, quam etiam suis inservientibus quidpiam elargiri possint, *ibi: Consuetudinis tamen non est improbanda, ut de his (bonis mobilibus per Ecclesiam acquisitis) pauperibus, & Religiosis locis, & jis, qui viventi servierant, sive consanguinei sint, sive alij, aliqua juxta servicij meritum conferantur.*

Dixi spectato jure communi, quia Pontifex de talibus bonis facultatem potest concedere, ac sæpè concessit, sic Paulus Quintus 16. Aprilis Anni 1606. in *Constitutione: in Eminentibus omnibus curialibus intra 10. milliaria Romani districtus extra residenciam non decedentibus indulgit, ut de quibusvis proventibus Ecclesiasticis, cujusvis qualitatis, & quantitatis valeant liberè testari, hæredesque etiam consanguineos, & quasvis alias personas etiam extraneas instituere, & si ab intestato decedant, eadem bona liberè ad hæredes devolvantur.* Idipsum prius constituerat Julius Tertius Anno 1540. *idibus May in Constit. cupientes ut Alma Urbs nostra.* Ante utrumque Præfatum Pontificem idem jus indulgit Sixtus IV. *Constit. Etsi universis edicta Calendis Januarij 1474.* Tribus ergo diversis sæculis Pontifices diversi agnoverunt se posse in hoc dispensare.

Hinc juxta jus commune humanum ideoque solum (ut vult Amicus de just. *Disput. 14. n. 73.* Clerici invalidè testantur de superfluis redditibus, eorūque testamenta annullat Paulus III. Julius III. Pau-

Paulus IV. Gregorius XIII. statuentes, ut omnia Clericorum Spolia Chorum nomine veniunt omnia Clericorum bona ex redditibus ultra congruam sustentationem remanentia pertineant ad Cameram.

Verum cum sit juris merè humani invaliditas, opposita consuetudo valide testandi potuit induci; qualem jam esse præscriptam, & toleratam in Germania, & Hispania testatur Gervasius Brisfacens. *Tom. 3. cursus Theologici tract. 5. de justit. Disput. 51. q. 3. n. 92.* Molin. *de just. Disput. 147. Conclus. 9.* Haunoldus *tract. 6. n. 238. Less. lib. 2. c. 4. n. 50. & c. 19. dub. 4.* Absolute tradit ex hac consuetudine Episcopos, & Clericos de superfluis posse etiam testando disponere. Econtra putat Covarru. Hanc testandi Licentiam solis Episcopis esse necessariam; eam verò velut moribus receptam competere omnibus Clericis ita ut intestatis succedant parentes Fratres, cognati, quia inquit ubique ita servatur sciente Pontifice, & Ecclesia Principibus

Quare non irrationabiliter docet Molin *Disput. 142.* Episcoporum spolia in Lusitania spectare ad successores, in reliqua Hispania ad cameram; Reliquorum verò Beneficiatorum in Regno Castellæ, & in tota Gallia ad hæredes, non secus, ac Patrimonialia. In Regno Neapolitano Beneficiarij solent pacisci cum commissarijs spoliatorum de certo aliquo pretio.

In Provincijs Austria Principum esse dispensatum, ut tam Clerici quam Episcopi de bonis superfluis testari possint, & si ab intestato decedant, pars una cedat Ecclesiæ, altera successori. Tertia consanguineis habetur apud cit. Amicum

In styria utraq; ex privilegio Imperatorum Friderici, Maximiliani, Fer-

dinandi II & III, Carolique Archiducis, uti etiam in districtu Neostadiensi est praxis, ut redditus in tres partes dividantur; una cedit successori, secunda fabricæ Ecclesiæ, tertia defuncti consanguineis, & in horum defectu pauperibus. Hoc privilegium reservatur apud Reverendissimum Dominum Archidiaconum, & Parochum Græcensem cum ista clausula: Hæc testamenta condi posse pro salute animæ suæ; proinde non possunt vi hujus privilegij disponere de redditibus in usus profanos.

Dices privilegium sæculare contra Canones veterantes testamenta Clericorum est irritum. *Resp.* Id verum esse nisi accedat consensus saltem tacitus Papæ, qualis hic potest præsumi, cum hæc praxis sciatur, & impressa habeatur in Amico Authore notissimo. Responsio alia mihi occurrit.

Ex dictis de dominio clericorum Beneficiatorum sequitur primò, quod reddituum superfluatorum inter vivos in profana sit valida, etsi illicita secundum jus commune expositio, quia beneficiarij sunt Domini superfluatorum, nec datur jus invalidans illam & bene prohibens.

Sequitur secundo beneficiatos posse ex redditibus alere proles suas supposito enim delicto jure naturæ sunt alendæ, utpote spectantes ad familiam, unde possunt filias dotare, & quidem secundum conditionem statûs, proinde nobilis ac dives Sacerdos plus, quam pauper, & infirmitate sortis. *Filliucius tract. 43. c. 4. n. 36. Palao tom. 1. tract. 6. Disput. 2. punct. 5.* non tamen tantum, quantum ex bonis Patrimonialibus ijs in dotem dare possunt, ita citati Doctores, quibus adde Molin. *de justit. Disput. 146. versu de filia*

filia spuria, quia nec Pater conjugatus spuria filia dat dotem tantam, quantam legitima; nec æquum est, filia aut spuria Clerici non est melioris conditionis; etsi Clerici sint Domini fructuum non tamen habent tantam libertatem in fructus, quantam sæculares in sua bona. Idem certum est posse morti vicinos inter vivos donare ad pias causas quantacumque

summam: exsequuntur enim suam obligationem Sanch. *cit. dub. 53.*

Sequitur tertio posse eosdem alere filium in studijs, aut alium suum consanguineum (etsi hujus Pater posset illum sustentare) proprijs destitutum ex redditibus, etsi patrimonialia habeant beneficiati, quia juvare ad studia censetur causa pia Laym. *Lib. 4. tract. 2. c. 3. n. 5.*

§. VII.

An Beneficiati totum superfluum debeant erogare in usus pios.

69. **C**ertum est Beneficiatos spectato jure Communi non posse profanare omnes congruæ sustentationi superfluos redditus. Quæstio gravissima movetur, an Episcopus, aliusve Beneficiatus obligetur totum id, quod congruæ, decentique secundum conditionem status superfluit in usus pios, pauperesque in communi necessitate constitutos expendere, in Communi, inquam, quia in gravi necessitate totum superfluum esse erogandum facile consentiunt Doctores cum Petro Hurtado 2.2. de charitate *disput. 160. sect. 15. à §. 305.* Apud de cum Diana parte 5. tract. 8. Resol. 27.

Sorus *lib. 10. de justit. q. 4. art. 4. post. conclusi 2. dam §. quamvis* apud Math. de Moy. in *appendic. ad select. quest. ad tract. 6. Disput. 6. q. 2. §. 2.* & Lugo de *just. D. 4. n. 10.* existimat Episcopum satisfactorum suo debito, si erogat

quartam partem reddituum in pauperes, piosque usus e. g. Si redditus sint sexdecim millium aureorum, si medietas sufficit pro sustentatione, sequitur superflue octo millia florenorum, atque adeo si partem quartam nempe duo millia aureorum det pauperibus &c. Cum reliquis sex millibus poterit disponere ad libitum juxta hanc sententiam.

Ejusdem opinionis est Bannex 2. 2. q. 185. *dub. ultimo vers. Ex dictis omnibus:* Ubi censet nullum Hispaniæ Episcopum esse absolvendum, nisi saltem quartam partem reddituum in Communibus necessitatibus expendat: Sæpe autem plus superest congruæ sustentationi, quam quarta pars, ergo residuum non obligatur.

Consentit Hurtadus apud relatum Dian: Obligans ad partem superflui quartam, aut medietatem attestans se

nul-